

Els Paisatges de l'Alt Empordà: La plana de l'Empordà

Dossier pedagògic

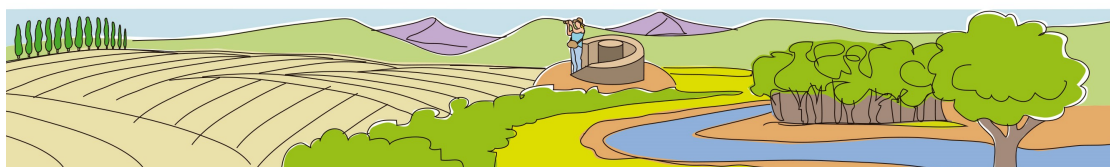
Cicles educatius

Cicle Superior Primària
i 1^r Cicle d'ESO

Temàtiques ambientals

Objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

Centrem-nos!

1. En aquest mapa de Catalunya, assenyalat la província de Girona, pintant de diferent color cadascuna de les comarques i escrivint-ne el nom.

- Alt Empordà
- Baix Empordà
- La Selva
- Gironès
- Pla de l'Estany
- Garrotxa
- Ripollès
- Cerdanya

2. Situa sobre el mapa el mirador que visitaràs i fes una línia entre aquest i el teu municipi.

Aquests dos punts que has marcat, estan propers? Creus que el paisatge és semblant? Quines diferències hi trobes?

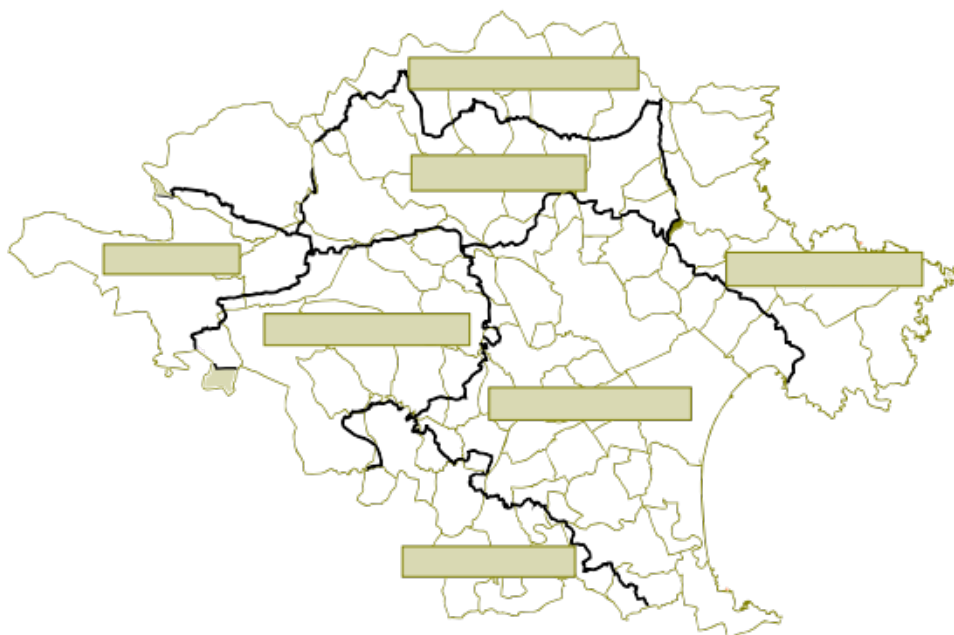
Els paisatges de l'Alt Empordà

Saps què són les unitats del paisatge?

Les unitats del paisatge són porcions del territori caracteritzades per uns components i dinàmiques paisatgístiques similars, tant pel que fa als valors naturals, culturals o socials. Aquests espais presenten peculiaritats pròpies que no tenen la resta d'unitats.

3. Col·loca els noms de les diferents unitats del paisatge de la comarca de l'Alt Empordà. Pinta de color vermell la unitat de paisatge on ens trobem, i de color taronja les circumdants. Cap a on mirem un cop dalt el mirador?

- Salines – l'Albera
- Cap de Creus
- Plana de l'Empordà
- Terraprims
- Garrotxa d'Empordà
- Alta Garrotxa
- Els Aspres

Territori i paisatge

4. Com definiries la paraula "paisatge"? Comparteix amb els teus companys la teva definició i feu-ne una única de tot el grup.

5. Creus que és important el paisatge? Per què? Al teu poble o ciutat la gent gran en parla? I què en diuen?

6. Saps com s'estudia un paisatge? Coneixes els valors més importants d'un paisatge (ecològics, estètics, productius, socials, etc.)? O quines amenaces tenen? Pensa com ho faries per estudiar i analitzar un paisatge i quins dels seus valors creus que són més importants. Pensa també quines activitats i accions el perjudiquen.

mirador de

* Els elements d'un paisatge poden ser antròpics (relatius a l'home i la seva activitat), biòtics (relatius als éssers vius) i abiòtics (relatius als components no vivents).

7. Observa el paisatge on ens trobem. Quins elements hi pots veure? De quin tipus són? Assenjala'ls i omple les llistes amb el seu nom. Recorda que hi ha elements que poden pertànyer a més d'una llista.

<u>Antròpics</u> (relatius a l'activitat humana)	<u>Biòtics</u> (relatius als éssers vius)	<u>Abiòtics</u> (relatius als components inerts)

valors de la plana de l'empordà

8. La interpretació d'un paisatge, com qualsevol altre tipus d'interpretació, té diverses cares, totes elles relacionades entre si, però alhora diferents. Aquesta interpretació sempre és molt personal. Del següent llistat escull 5 adjectius per aquest espai i compara'ls amb la resta de companys de classe.

Excepcional	Net	Bonic	Romàntic
Tranquil	Silenciós	Agradable	Dolent
Agressiu	Depriment	Brut	Natural
Urbà	Canviant	Estressant	Diferent

9. Quins dels elements que has treballat abans (antròpics, biòtics, abiòtics) t'agraden més i quins t'agraden menys? Posa nota (del 0 al 10) a cadascun dels elements i digues perquè creus que hi són.

Element	Nota	Hi són perquè...

Canvis i impactes

10. Amb el pas del temps els paisatges evolucionen i canvien. Els paisatges humanitzats són més dinàmics i canvien ràpidament. En canvi, els paisatges naturals viuen transformacions més pausades. Digues quins canvis creus que està patint aquest paisatge i quin és el seu origen (natural, humà o de tots dos alhora).

11. Els impactes sobre un paisatge són elements que el poden alterar, fent-lo diferent per un termini curt o llarg (la fragilitat serà més o menys gran). Aquests canvis poden ser visuals, però també ecològics (vegetació, fauna), culturals, econòmics, socials, etc. Assenyala amb un cercle vermell els impactes que vegis a la zona i determina les seves característiques.

El paisatge dels sentits

12. El paisatge és un concepte objectiu i alhora subjectiu, que depèn de la percepció de cada persona segons la seva sensibilitat, estat d'ànim, edat, etc. Però un paisatge no és només allò que es veu, hi ha sons i olors pròpies d'un indret. La seva història també és una característica d'un paisatge. Tanca els ulls durant 1 minut i deixa sentir l'oïda, l'olfacte i el tacte del paisatge que tens al davant. Fes un llistat d'allò que has notat amb aquests tres sentits.

Sentit	Què has notat?

El paisatge sonor de la Plana de l'Empordà

La tramuntana ha estat font d'inspiració de diversos recursos literaris i artístics, i ha esdevingut així un element identitari de la comarca. És una clara demostració que els paisatges no només es veuen, sinó que també se senten. La sonoritat de la tramuntana presenta innumbrables variacions i diferents percepcions.

"He passat aquests últims dies recollit a la vora del foc familiar, sentint xiular i bramular intermitentment aquest vent impressionant que s'anomena tramuntana."

Josep Pla, "El vent de garbí i la tramuntana (Assaig sobre la meteorologia del país)", dins El meu país (Barcelona: Destino, 1967)

Reflexionem sobre el paisatge

13. Dibuixa de color taronja aquells elements que t'agradaria trobar a la Plana de l'Empordà en un futur i pinta en vermell els elements que no voldries que hi fossin.

14. Quines sensacions et produeix el paisatge de la Plana de l'Empordà un cop has visitat el mirador? Coneixes algun paisatge semblant? Quin? Comenta amb els companys de classe quins llocs us agrada visitar i per què.

15. Feu una descripció conjunta de cadascun dels paisatges que us agradaria visitar.

Paisatge	Descripció

--	--

La complexitat del paisatge

16. La mida dels objectes varia segons com els contemplem. Això ens permet entendre que existeixen més escales que la percepció humana del paisatge, així que podem arribar a fer unes anàlisis i interpretacions molt diferents segons quina perspectiva fem servir. Dibuixa els elements d'aquest paisatge que veuries si fossis una formiga. Després, fes el mateix imaginant-te que viatges en un globus.

Formiga

Globus